

הטובים לחינוך !

written by מאיר בן שבת | 17.12.2024

החינוך מוביל את רשימת התחומים שבהם טובי בניו ובנותיו של הציבור הדתי-לאומי צריכים להשתלב. כך עולה מסקר מקיף שנערך ביולי השנה, עבור "בית הציונות הדתית", במטרה לבחון את העמדות והמגמות בקרב ציבור זה.

מתוך האפשרויות שהוצעו כמענה לשאלה "הטובים-לאן?", התשובה "חינוך ועשייה חברתית" נבחרה על ידי המספר הגבוה ביותר של המשתתפים (כ-37% מהמשיבים). אחריה, זכו לציון גבוה, התחומים: משפט, תקשורת, פעילות ציבורית-פוליטית, ביטחון ועשייה-תורנית.

הבחירה בתחום החינוך גם בתקופה של מלחמה ממושכת וקשה שהבליטה את גודל האתגר הביטחוני, ובעיצומו של משבר חריף, שהמשפט, התקשורת והכלכלה ממלאים בו תפקידים מרכזיים, היא עדות להכרה בחשיבותו, להבנה כי הוא המפתח לכל: למנהיגות, לביטחון, למדע ולטכנולוגיה, לכלכלה, לרוח ולחברה. עם הנצח לא רק שאיננו מפחד מדרך ארוכה, אלא שהוא מאמין שרק כך אפשר לחולל השפעה עמוקה, לבנות עם, להקים חברת מופת, ליצור עתיד.

המלחמה הקשה הנמשכת מאז שמחת-תורה תשפ"ד, ממשיכה לטלטל אותנו, לערער הנחות יסוד ופרדיגמות היסטוריות, ולתבוע מחשבה עמוקה על מהותה של המדינה, ועל גורלו המיוחד של עמנו בהיסטוריה של העמים. היא החזירה אותנו אל ערכי היסוד וגם להכרה- אשר מפניה ביקשנו לברוח ☹️ כי אנו עדיין נאבקים על קיומנו.

הזוועות, האימה והחרדה, מההתקפה המפלצתית שניחתה עלינו בהפתעה ומהאירועים שבאו אחריה, היגון, השכול, המועקה והכאב על מחיריה הכבדים, כל אלה נמהלו בסיפורי אומץ וגבורה שכמותם לא שמענו. מסירות-נפש מעוררת השתאות, גילויי גבורה נשגבים, במספרים חסרי תקדים, מצד אזרחים וחיילים "רגילים", ששמעו את הקול ואמרו "הנני". אויבנו שקיוו למצוא מולם מדינה מפוררת וצבא חלוש, ראו כנגדם גיבורים עזי רוח ונפש, לוחמים צעירים שהציגו את פניו האמתיות של הדור הזה ☹️ דור הגבורה.

וכשנבוא לשאול ☹️ מאיזה מעיין שתו צעירים אלה ומהיכן ספגו את הערכים שגרמו להם לגלות את גבורתם, לא ייפקד גם מקומה של מערכת החינוך. לא על חשבון ההשפעה העצומה של הבית והמשפחה, שם נטועים השורשים. גם לא במקום הקהילה, תנועת הנוער או השירות הצבאי שבמסגרתו צה"ל משריש עמוקות בקרב חייליו את הערכים הללו, אך קודמים לשלב הזה מאמציה והשקעתה של מערכת החינוך, בכיתה, בחצר בית הספר, בסיורים להכרת הארץ והחברה ובמסגרות החינוך-החברתי .

בשבוע שבו מערכת החינוך נמצאת בכותרות בעקבות פרסום התוצאות (המדאיגות) של מבחן "טימס" הבינלאומי ב-2023 ראוי לזכור ולהזכיר גם את תרומתה לעמידתנו במבחן הקשה יותר

שבפניו נאלצנו לעמוד בארבעה-עשר החודשים שחלפו (ואין בכך כדי לפתור אותה מחובתה לפעול בדחיפות לשינוי המצב במתמטיקה ובמדעים, שהצלחה בהם היא חיונית לעתיד ישראל).

מערכת החינוך נדרשת לעמוד במשימה החשובה ביותר של עמנו: לבנות את הדורות הבאים!

מצופה ממנה לטפח מצויינות ולעודד הצטיינות, בתחומים המדעיים ובתחומי הרוח והחברה. בלי אלה הראשונים- תתקשה מדינת ישראל לשמור על מעמדה כאומת סטרטאפ וחדשנות, לשכלל את יכולותיה גם הצבאיות ולממן את צרכיה הרבים ולהבטיח רמת חיים גבוהה. בלי הצטיינות באלה האחרונים, תתקשה החברה הישראלית לשמר את עוצמתה הרוחנית והמוסרית, לחדד את זהותה ולהשיב לשאלה "ביטחון לאומי - לשם מה". היא נדרשת להוציא תחת ידה בוגרות ובוגרים, בעלי ערכים, ידע ומיומנויות שיאפשרו להם להתפתח כאנשים עצמאיים, משכילים ובעלי חוסן רגשי וחברתי, למצות את יכולותיהם מתוך תחושת-משמעות ולתרום לחברה, לקהילה ולמדינת ישראל.

בציבור הדתי-לאומי מלאכתה היא בגדר שליחות דתית, קיום הציווי "וְלַמְדַתְּם אֶת בְּנֵיכֶם". כאן, מצופה ממנה לחנך ליראת שמים, לחיי תורה ומצוות באהבה, להקנות כלים לחיזוק הזהות-יהודית-אמונית ולהוציא מתחת ידה בוגרים ובוגרות אידיאליסטיים, ממלכתיים, גאים בזהותם, חרדים לצביונה היהודי של המדינה, לכלל ישראל, לישוב הארץ ולאחדות, אמני השילוב בין העולמות, בין הקודש והחול, התורה והעבודה, המסורת והמודרנה, הדת והמדינה.

את כל זאת היא נדרשת להשיג, במציאות שמאפייניה הם בלבול, אי-יציבות וטשטוש-גבולות, אמת וכזב, התערערות הסמכות, ריבוי כלים וקידמה טכנולוגית, מתח, קיטוב, שונות ובדלנות.

אל המערכת הזו מתנקזים כל הפערים החברתיים וגם כל המחלוקות וביכולתה להשפיע בשניהם. לעודד סובלנות ופתיחות, לחזק סולידריות ותחושת שותפות.

אתגרי מערכת החינוך רבים ועצומים. ביניהם, שאלות יסוד הנוגעות לתפיסה, למבנה ולתהליכים, היבטי תיכנון ותיקצוב, הטמעת חדשנות טכנולוגית בכלי ההוראה, שדרוג סביבת הלימוד, יחסי הגומלין עם המערכת הרבות הקשורות בה ועוד.

לפני הכל, המאבק על ההון האנושי האיכותי.

הכרה בחשיבות החינוך אינה מוטלת בספק. ההבנה של חלקים נרחבים בציבור (הדתי-לאומי) כי בעת הזו הטובים נדרשים לחינוך, היא הזדמנות. אין די בכך, אך זוהי נקודת מוצא טובה כדי לקדם ממנה צעדים מעשיים משלימים.

המאמר התפרסם במקור ראשון, בתאריך 13.12.2024.